

129

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 24 marca 1958 r.

w sprawie jednostek nadrzędnych nad przedsiębiorstwami budowlano-montażowymi podległymi Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych lub przez niego nadzorowanymi.

Na podstawie § 2 ust. 2 i § 12 uchwały nr 45 Rady Ministrów z dnia 21 lutego 1958 r. w sprawie zasad i trybu wprowadzenia nowej organizacji w budownictwie (Monitor Polski Nr 16, poz. 99) w porozumieniu z Ministrem Finansów oraz za zgodą Prezesa Rady Ministrów zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzenie dotyczy jednostek nadrzędnych nad państwowymi przedsiębiorstwami budowlano-montażowymi i innymi przedsiębiorstwami ściśle współdziałającymi z tymi przedsiębiorstwami, podległymi Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz radom narodowym, a przez tego Ministra nadzorowanymi, zwanymi dalej „przedsiębiorstwami”.

2. Jednostki nadrzędne, określone w ust. 1, zwane są w dalszych przepisach „zarządami”.

§ 2. Zarządy powołane są do koordynowania i kontrolowania działalności przedsiębiorstw oraz do reprezentowania wspólnych interesów tych przedsiębiorstw wobec organów władz i administracji państwowej.

§ 3. 1. Zarządy tworzy się na zasadach i w trybie obowiązujących przepisów o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych.

2. Zarządy nad przedsiębiorstwami podległymi Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, zwanemu dalej „Ministrem”, tworzone są po uprzednim poro-

mieniu z Ministrem Finansów. Utworzenie zarządu następuje w uzgodnieniu z prezydium wojewódzkiej rady narodowej (miejskiej rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) na zasadach i w trybie określonych odrębnymi przepisami.

3. Zarządy nad przedsiębiorstwami działającymi w ramach terenowego planu gospodarczego tworzone są po uzgodnieniu z Ministrem Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

4. O wydaniu zarządzenia w sprawie połączenia istniejących zarządów, ustalenia zakresu działania zarządu w granicach działalności budowlano-montażowej i zmiany nazwy należy zawiadomić organy, w porozumieniu lub uzgodnieniu z którymi zarząd został utworzony (ust. 2 i 3).

5. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio przy likwidacji zarządów.

§ 4. 1. Zarząd posiada osobowość prawną.

2. Zarząd podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorstw państwowych i nabywa osobowość prawną z dniem wpisu do rejestru.

3. Zarząd działa według zasad rozrachunku gospodarczego.

§ 5. Zarząd może obejmować:

- 1) zespół przedsiębiorstw budowlano-montażowych oraz innych z nimi współdziałających na określonym terenie (zarząd terytorialny) albo
- 2) zespół przedsiębiorstw budowlano-montażowych o jednolitej lub pokrewnej działalności branżowej oraz innych o charakterze pomocniczym lub usługowym dla działalności zespołu, działających na terenie całego Państwa lub na określonej jego części (zarząd branżowy).

§ 6. Organ właściwy do utworzenia zarządu nadaje mu statut. W statucie należy podać: nazwę zarządu, siedzibę, rodzaj przedsiębiorstw objętych jego działalnością i teren działania oraz określić zasady działania zarządu i stosunek do podległych zarządowi przedsiębiorstw, a w miarę potrzeby także inne dane.

§ 7. Do zakresu działania zarządu należy:

- 1) opracowywanie założeń prawidłowego rozwoju przedsiębiorstw objętych jego organizacją;
- 2) bilansowanie zadań produkcyjnych zespołu przedsiębiorstw z możliwościami ich wykonania;
- 3) koordynowanie i kontrolowanie działalności przedsiębiorstw w sposób zapewniający zgodność interesów poszczególnych przedsiębiorstw z całością gospodarki narodowej;
- 4) reprezentowanie wspólnych interesów przedsiębiorstw wobec organów władz i administracji państwowej i innych instytucji i organizacji oraz inicjowanie lub prowadzenie wspólnych akcji gospodarczych, przedsięwzięć technicznych, socjalnych, kulturalnych itp.;
- 5) podejmowanie działań w celu zapewnienia środków zabezpieczających harmonijną realizację zadań przez przedsiębiorstwa oraz w celu stałego podnoszenia ich sprawności technicznej, organizacyjnej oraz ekonomicznej;
- 6) ustalanie metod planowania i ewidencji;
- 7) prowadzenie samodzielnej działalności gospodarczej i inwestycyjnej niezbędnej dla należytego wykonania zadań wynikających z zakresu działania zarządu.

§ 8. Do uprawnień zarządu w stosunku do przedsiębiorstw należy w szczególności:

1. w sprawach planowania i produkcji:

- 1) określanie przedsiębiorstwom rocznych zadań planowych zawierających:
 - a) wpłaty na rzecz budżetu Państwa ustalone procentowo w stosunku do zysku przedsiębiorstwa,
 - b) wpłaty do zarządu ustalone procentowo w stosunku do zysku przedsiębiorstwa, przeznaczone na wspólne rezerwy celowe,
 - c) wysokość dotacji:
na inwestycje finansowane ze środków innych niż środki własne przedsiębiorstwa,
na inne cele przewidziane obowiązującymi przepisami; wpłaty na rzecz budżetu Państwa i do zarządu mogą być ustalone jako jedna łączna wpłata odprowadzana do zarządu;
- 2) zarządzanie, z inicjatywy własnej lub na wniosek właściwego banku finansującego przedsiębiorstwo, dokonania niezbędnych poprawek w planach przedsiębiorstw w razie stwierdzenia nieprawidłowego ustalenia przez przedsiębiorstwo rocznego planu, a zwłaszcza planu funduszu płac;
- 3) wyrażanie zgody na podejmowanie działalności poza określonym dla przedsiębiorstwa obszarem działania, w porozumieniu z właściwym dla danego obszaru zarządem;
- 4) wydawanie w uzasadnionych przypadkach przedsiębiorstwom poleceń przyjęcia określonych robót do wykonania lub wydawanie zakazów przyjmowania wskazanych robót oraz przesuwanie między przedsiębiorstwami, zgodnie z potrzebami inwestycyjnymi i możliwościami wykonania, zleceń na roboty budowlano-montażowe;

2. w sprawach gospodarki środkami trwałymi:

- 1) dysponowanie nadwyżką środków trwałych przedsiębiorstw w razie trwałego zmniejszenia ich zakresu działania przez wskazanie państwowego nabywcy lub dzierżawcy oraz przejmowanie uzyskanych z tego tytułu funduszy, zgodnie z zasadami ustalonymi odrębnymi przepisami;
- 2) w uzasadnionych przypadkach i na zasadach odrębnie ustalonych zarząd może przejąć część odpisów amortyzacyjnych przedsiębiorstwa na pokrycie potrzeb innych przedsiębiorstw;
- 3) zatwierdzanie porozumień między podporządkowanymi przedsiębiorstwami w sprawie przekazania części przedsiębiorstw stanowiących zorganizowane zespoły gospodarcze;

3. w sprawach inwestycji:

- 1) nakładanie na przedsiębiorstwa obowiązku podejmowania inwestycji scentralizowanych, pod warunkiem zapewnienia im pokrycia finansowego;
- 2) wstrzymywanie w trybie nadzoru wykonania zamierzonych przez przedsiębiorstwa inwestycji zdecentralizowanych w przypadku, gdy inwestycja nie gwarantuje należytej efektywności;

4. w sprawach zaopatrzenia materiałowo-technicznego:

- 1) ustalanie dla przedsiębiorstw w okresie przejściowym rozdziałników materiałów rozdzielanych centralnie;
- 2) ustalanie dla przedsiębiorstw rozdziałników sprzętu, maszyn i urządzeń rozdzielanych centralnie;

5. w sprawach osobowych:

powoływanie i odwoływanie dyrektorów przedsiębiorstw, a na ich wnioski lub w porozumieniu z nimi również zastępców dyrektora i głównych księgowych, po uzgodnieniu z radą robotniczą przedsiębiorstwa; dobór kandydatów na te stanowiska może nastąpić w drodze konkursu organizowanego przez zarząd, po uzgodnieniu z radą robotniczą lub na jej wniosek oraz w porozumieniu z dyrektorem przedsiębiorstwa, gdy konkurs dotyczy zastępców dyrektora lub głównego księgowego; konkurs na stanowiska zastępców dyrektora i głównego księgowego może również organizować przedsiębiorstwo w porozumieniu z zarządem;

uprawnienia powyższe wykonywane będą w odniesieniu do przedsiębiorstw podległych radom narodowym zgodnie ze szczególnymi przepisami;

6. w sprawach płac:

- 1) ustalanie wynagrodzeń dyrektorów przedsiębiorstw, ich zastępców oraz głównych księgowych w ramach obowiązujących zasad wynagradzania;
- 2) przyznawanie przedsiębiorstwom środków na nagrody oraz przyznawanie nagród dyrektorom przedsiębiorstw, a na ich wnioski zastępcom dyrektorów oraz głównym księgowym;

7. w sprawach bilansów:

przyjmowanie bilansów przedsiębiorstw oraz powoływanie zespołów rewizyjnych do ich badania;

8. w sprawach podziału zysku:

zatwierdzanie podziału zysku przedsiębiorstw;

9. w sprawach wspólnych akcji gospodarczych:

inicjowanie lub prowadzenie wspólnych akcji gospodarczych, przedsięwzięć technicznych, socjalnych, kulturalnych itp.;

w razie gdy działalność powyższa powoduje zobowiązania obciążające środki finansowe przedsiębiorstw, wymaga ona uzgodnienia z przedsiębiorstwami co do ich udziału w nakładach;

10. w sprawie świadczeń przedsiębiorstw do zarządu na wspólne cele:

określanie, według ustalonych zasad, kwot odprowadzanych na:

- a) koszty utrzymania i działalności zarządu,
- b) finansowanie postępu technicznego,
- c) kwot przeznaczonych na nagrody dla pracowników przedsiębiorstw;

11. w sprawie środków finansowych:

dokonywanie rozdziału środków z budżetu oraz środków finansowych otrzymywanych z przedsiębiorstw;

12. w sprawach rad robotniczych:

wydawanie decyzji w sprawach spornych między radami robotniczymi a dyrektorami przedsiębiorstw.

§ 9. 1. Na czele zarządu stoi dyrektor, powoływany i odwoływany przez Ministra.

2. Zastępcy dyrektora i główny księgowy są powoływani i odwoływani przez Ministra.

3. Powoływanie oraz odwoływanie dyrektorów i ich zastępców w zarządach podlegających radom narodowym regulują odrębne przepisy.

§ 10. 1. Dyrektor kieruje całokształtem prac zarządu i ponosi za to odpowiedzialność.

2. Do kompetencji dyrektora zarządu należy w szczególności:

- 1) reprezentowanie zarządu wobec władz zwierzchnich, organów administracji państwowej oraz innych instytucji i organizacji;
- 2) powoływanie i odwoływanie dyrektorów, zastępców dyrektorów i głównych księgowych przedsiębiorstw oraz ustalanie ich wynagrodzeń z zachowaniem trybu określonego w § 8 ust. 5;
- 3) przyjmowanie i zwalnianie pracowników zarządu;
- 4) przyznawanie nagród pracownikom zarządu;
- 5) ustalanie struktury i organizacji wewnętrznej zarządu;
- 6) ustalanie zakresu działania i kompetencji swoich zastępców.

§ 11. 1. Przy zarządzie działa rada techniczno-ekonomiczna, zwana dalej „radą”, jako organ doradczy dyrektora zarządu.

2. Do zakresu działania rady należy rozpatrywanie i opiniowanie podstawowych problemów technicznych i ekonomicznych zarządu i podporządkowanych mu przedsiębiorstw.

3. Skład rady, szczegółowy zakres jej działania, organizację i tryb pracy rady ustala regulamin rady zatwierdzony przez dyrektora zarządu, opracowany na podstawie ramowego regulaminu ustalonego przez Ministra.

§ 12. 1. Zarząd sporządza zbiorczy plan działalności, który rozpatruje i opiniuje rada, a zatwierdza Minister, a w odniesieniu do zarządu podległego radzie narodowej — prezydium właściwej rady narodowej.

2. Zarząd składa Ministrowi, a zarząd podległy radzie narodowej — prezydium rady narodowej, zbiorcze sprawozdania z działalności zespołu przedsiębiorstw oraz bilanse i sprawozdania z działalności własnej.

3. Zarząd terytorialny składa również okresowe sprawozdania ze swojej działalności prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej.

§ 13. 1. Zarząd sporządza preliminarz budżetowy (wpływów i wydatków), obejmujący koszty utrzymania i działalności zarządu.

2. Preliminarz budżetowy zarządu obejmuje również fundusz nagród, przeznaczony dla pracowników zarządu.

3. Preliminarz budżetowy zarządu zatwierdza Minister, a w odniesieniu do zarządu podległego radzie narodowej — prezydium tej rady narodowej.

§ 14. Koszty utrzymania i działalności zarządu pokrywa się z wpłat podporządkowanych przedsiębiorstw w stosunku procentowym do ich planowanego obrotu.

§ 15. 1. Zasady płac pracowników zarządu ustalają odrębne przepisy.

2. Zasady przyznawania nagród określają odrębne przepisy, na podstawie których dyrektor zarządu może wydać regulamin określający szczegółowe zasady i tryb przyznawania nagród.

3. Nagrody dyrektora, jego zastępców i głównego księgowego zarządu ustala Minister, a w odniesieniu do zarządu podległego radzie narodowej — prezydium tej rady narodowej.

§ 16. Do zarządu mają zastosowanie ogólnie obowiązujące przepisy o przedsiębiorstwach państwowych oraz odpowiednio przepisy zawarte w §§ 6, 12, 13, 14 oraz 19 zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 24 marca 1958 r. w sprawie zasad działania i zakresu uprawnień państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych podległych Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych lub przez niego nad-

zorowanych (Monitor Polski Nr 21, poz. 128), z wyjątkiem tych przypadków, które na podstawie niniejszego zarządzenia uregulowane są odmiennie.

§ 17. Zgodnie z postanowieniami § 14 uchwały nr 45 Rady Ministrów z dnia 21 lutego 1958 r. w sprawie zasad i trybu wprowadzenia nowej organizacji w budownictwie (Monitor Polski Nr 16, poz. 99) w stosunku do zarządów utworzonych na podstawie niniejszego zarządzenia tracą moc przepisy:

- 1) uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 12 maja 1950 r. w sprawie struktury organizacyjnej uspołecznionych przedsiębiorstw przemysłu kluczowego, centralnych zarządów przemysłu i zjednoczeń (Biuletyn PKPG Nr 12, poz. 145);
- 2) uchwały Prezydium Rządu z dnia 23 grudnia 1950 r. w sprawie włączenia w skład ministerstw centralnych zarządów (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-5, poz. 63);
- 3) uchwały nr 321 Prezydium Rządu z dnia 18 maja 1954 r. w sprawie zasad organizacji ministerstw i centralnych urzędów;
- 4) uchwały nr 518 Rady Ministrów z dnia 17 sierpnia 1956 r. w sprawie rozszerzenia uprawnień dyrektorów centralnych zarządów przemysłu (Monitor Polski z 1956 r. Nr 83, poz. 975 i z 1957 r. Nr 69, poz. 419);
- 5) zarządzenia nr 83 Ministra Budownictwa z dnia 15 listopada 1956 r. w sprawie rozszerzenia uprawnień dyrektorów centralnych zarządów resortu Ministra Budownictwa.

§ 18. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 15 marca 1958 r.

Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych
St. Pietrusiewicz